

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(FremSAT 14/12 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frank Jensen (S):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at den nuværende undervisnings- og forskningsminister både nu som minister og tidligere som ordfører for partiet Venstre har ønsket demokratistrukturen og autonomien på de højere uddannelsesinstitutioner knægtet til fordel for centralisering af magten og indflydelsen hos en stærk leder.

Igennem tiderne er der brugt mange forskellige midler og indgangsveje til at søge styrelsesloven ændret. Senest skete det ved ministerens lovforslag nr. L 146 af 29. januar 1986 om ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner med bl.a. den indgangsvinkel, at man ønskede at indpasse aftagerrepræsentanter i universiteters og højere læreanstalters styrende organer på bekostning af det teknisk-administrative personales repræsentation. Det lovforslag blev afvist ved førstebehandlingen af et flertal bestående af Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre, altså de tre partier, der traditionelt har været værnet om demokratiet i den videregående uddannelsessektor.

I det lovforslag, vi har til behandling i dag, er indgangsvinklen, at der ved OECD-høringen og evalueringen af den danske forskningspolitik blev rettet kritik af de styrende organer og deres placering i de videregående uddannelser og også på forskningsinstitutionerne. Siden OECD-rapporten blev lavet, har vi set mange besynderlige fortolkninger af OECD's synspunkter fra undervisningsministerens side, men lad nu det ligge.

Ministeren har med formuleringerne i lovforslaget valgt en noget blødere indgangsvinkel

til dagens styrelseslovsdebat end tidligere, men sigtet med lovforslaget ligger helt fast fra ministerens side, når man ser ministerens redegørelse om de videregående uddannelser, vi lige har drøftet.

Ministerens ideologisk betingede kritik af styrelsesloven er den samme som tidligere. Ministeren tror fortsat, at institutionernes arbejdsgang og effektivitet ene og alene kan og skal styrkes gennem styrkelse af en leder.

Skal man virkelig gøre noget for universiteternes og de højere læreanstalters effektivitet, skal man overlade mere af det rutineprægede administrative arbejde til den professionelle administrative del på en institution, sådan at det bliver både lettere og mindre tidkrævende og mere interessant at sidde i de styrende organer. Men det kræver, at vi styrker institutionernes basisbevillinger, og at vi afskaffer det cigarkassesystem, som ministeren har opbygget omkring forskningsressourcerne til institutionerne, hvilket i øvrigt var et kritikpunkt i OECD-rapporten, hr. minister.

Vi skal effektivisere ansættelsessystemet på institutionerne. Læreanstalterne er i dag præget af et bedømmelsesraseri uden lige. Det er ikke noget, der vedrører styrelsesloven, men ene og alene stillingsstrukturen og ansættelses-cirkulærerne. Det er ikke det problem, ministeren har ønsket at tage fat på at løse, men ene og alene at få fremprovokeret endnu en af de mange og lange styrelseslovsdebatter.

Mere konkret om det lovforslag, vi i dag skal behandle, lovforslag nr. L 148, kan jeg meddele, at Socialdemokratiet mener og støtter, at vi skal have muligheder inden for alle systemer for at lave forsøg og eksperimenter og udvikle også inden for styrelseslovens område på de videregående uddannelsesinstitutioner.

Men ministeren skal ikke tage dette tilsagn som udtryk for, at Socialdemokratiet er indstillet på en mere omfattende ændring af styrelsesloven som foreslået af ministeren i folketings-samlingen 1989-90. Vi ønsker at fastholde medarbejder- og studenterdemokratiet på vores institutioner.

Når vi i dag kan give tilsagn om støtte til forsøgsarbejde, bygger det på, at forslag og initiativ skal komme fra institutionerne. Vi mener rent faktisk, at når det skal komme fra institutionerne, skal det komme fra institutionernes øverste organ, nemlig konsistorium. Vi mener,